

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2335/2020
02.12.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Драгане Маринковић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., коју заступа Немања Коларић, адвокат из ..., против тужене Опште болнице Сремска Митровица, коју заступа Правобранилаштво АП Војводине, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 4986/18 од 26.09.2019. године, у седници одржаној 02.12.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 4986/18 од 26.09.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Старој Пазови, Судска јединица у Инђији П 1616/13 од 20.07.2018. године, одбијен је тужбени захтев тужиле којим је тражила да се обавезе тужена да јој на име накнаде нематеријалне штете исплати 385.100,00 динара од чега 150.000,00 динара на име претрпљеног страха, 200.000,00 динара на име претрпљених физичких болова, 100,00 динара на име душевних болова због умањења опште животне активности и 35.000,00 динара на име душевних болова услед наружености са законском затезном каматом од дана пресуђења до коначне исплате, као и захтев за накнаду трошкова парничног поступка. Обавезана је тужила да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 45.000,00 динара и ослобођена тужила од плаћања судских такси у првостепеном поступку.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 4986/18 од 26.09.2019. године, жалба тужиле је делимично усвојена, а делимично одбијена, тако да је побијани део првостепене пресуде преиначен тако што је усвојен тужбени захтев и обавезана тужена да тужили исплати на име накнаде нематеријалне штете износ од укупно 385.000,00 динара од чега на име претрпљеног страха 150.000,00 динара, на име претрпљених физичких болова 200.000,00 динара, на име душевних болова због наружености 35.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од дана првостепеног пресуђења до исплате и да тужили накнади трошкове првостепеног поступка у износу од 201.670,00 динара са законском затезном каматом почев од извршности пресуде до исплате, а иста пресуда потврђена у преосталом непреиначеном делу одлуке о тужбеном захтеву. Обавезана је тужена да тужили накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 12.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужене дозвољена на основу члана 403. став 2. тачка 2. истог закона али да је неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, хирург тужене је тужили поставио дијагнозу хернија (кила) на предњем трбушном зиду која је постављена на основу прегледа који је хирург обавио без потврде те дијагнозе одговарајућим дијагностичким протоколима. Због тога је тужила дала добровољни пристанак на операцију ради лечења тог обољења. Приликом операције, која је извршена 03.03.2011. године након отварања предњег трбушног зида тужиле која је под анестезијом, оператер хирург је утврдио да не постоји кила предњег трбушног зида већ да је испупчење на предњем трбушном зиду пореклом од бенигног тумора подкожног масног ткива – липома који је тада и одстранио. Због компликација које су уследиле услед ове операције, а које су ближе наведене у нижестепеним пресудама, тужила је подвргнута операцијама 16.05.2011. и 12.09.2011. године. Тужила (рођена ... године) је трпела физичке болове као и секундарни страх у интензитету и дужини ближе описаног у нижестепеним пресудама. Наступила је наруженост лаког степена у виду ближе описаних постоперативних ожиљака. Није наступило трајно умањење опште животне активности. По налазу и мишљењу судских вештака медицинске струке, дијагноза тужиле – хернија на предњем трбушном зиду никада није била потврђена дијагностичким протоколима. Бенигни тумор подкожног масног ткива – липом је промена која није животно угрожавајућа и његова операција не спада у домен хитних медицинских интервенција али јесте обољенска промена која није саставни део организма и не може се сматрати естетском аномалијом, тако да су лекари тужене болнице поступали у складу са принципима добре клиничке праксе када су ту промену одстранили након дијагностичке елиминације обољења киле за време прве операције у време када је тужила као пацијент била под анестезијом а по договору чланова оперативног тима.

Код овако утврђеног чињеничног стања, по оцени првостепеног суда, тужила је обавештена о потреби обављања операције киле, на то је дала добровољни пристанак и том приликом упозната са дијагнозом, прогнозом болести, циљем предложене медицинске мере и другим споредним интервенцијама. Како је лекар хирург тужене поступајући по медицинским начелима и у складу са лекарском етиком након отварања предњег трбушног зида и утврђења да не постоји кила, уз сагласност чланова тог оперативног тима, тужили одстранио бенигни тумор масног ткива липом, закључио је да су лекари тужене болнице поступали са принципима добро клиничке праксе јер су након диференцијално дијагностичке елиминације животно угрожавајућег обољења приступили одстрањењу тумора масног ткива који је био у оперативном пољу и тиме из организма тужиле отклонили обољенски процес који није саставни део организма и који се не може сматрати само естетском аномалијом, сматрајући да пристанак тужиле

за операцију херније подразумева далеко већи степен ризика по здравље пацијента и то како укључујући сам оперативни третман, тако и последице и могуће компликације и интервенције. Компликације које су наступиле након прве интервенције у виду настанка гнојне колекције због које је извршен други хируршки захват, као и трећа хируршка интервенција због одстрањења гранулома око страног тела су уобичајене компликације сваке хируршке интервенције и инфекција са запаљењем у пределу ране и шавова. Због свега наведеног, по оцени првостепеног суда, нема лекарске грешке у конкретном случају, због чега је одбио тужбени захтев тужиле за накнаду претрпљених видова нематеријалне штете.

По оцени другостепеног суда, дијагноза хернија предњег трбушног зида за који је тужила дала пристанак на операцију, поред тога што није потврђена одговарајућим дијагностичким протоколима пре операције, није потврђена ни визуелном инспекцијом ни хируршком експлорацијом оперативног поља након хируршког реза на предњем трбушном зиду тужиле. Тужили никада није извршена операција киле за који је дала пристанак већ јој је оперисан бенигни тумор подкожног масног ткива липом на првој операцији, а постојање киле није установљено ни каснијим прегледима, након чега су уследиле друга и трећа операција услед компликација проузрокованих првом операцијом. Како је тужила дала сагласност за операцију киле без потврђене дијагнозе, а том приликом јој није предочено да је у конкретном случају могућа и друга болест коју треба отклонити оперативним захватом, другостепени суд је закључио да је у конкретном случају дошло до лекарске грешке услед које тужила трпи штету. Због тога је усвојио тужбени захтев тужиле и обавезао тужену да тужили накнади штету у износима ближе описаним у пресуди.

Становиште другостепеног суда је правилно.

Према Закону о здравственој заштити који је детаљно цитиран у другостепеној пресуди, између осталог је прописано да се медицинска мера противно вољи пацијента односно заступника пословно неспособног пацијента, може предузети само у изузетним случајевима који су утврђени законом и у складу са лекарском етиком (члан 31); пацијент може дати пристанак на предложеној медицинској мери изричито (усмено или писмено), односно прећутно, ако се није изричито противио (члан 32); пацијент који због стручне грешке здравственог радника у остваривању здравствене заштите претрпи штету на свом телу или се стручном грешком проузрокује погоршање његовог здравственог стања има право на накнаду штете према општим правилима о одговорности за штету (члан 40).

Одговорност правних лица према трећима прописана је члановима 170 и 171. ЗОО док су опште одредбе о одговорности за штету и накнаду штете прописане у одредбама чланова 154, 155. и 158. ЗОО.

Тзв. „лекарска грешка“ у овом случају не представља понашање лекара за време операција већ понашање лекара пре предузете прве операције која се огледа у томе што тужили почетна дијагноза није била потврђена одговарајућим дијагностичким протоколима и у пропусту обавештавања тужиле о сумњи на постављену дијагнозу херније за коју је била неопходна операција, односно на друге могуће обољенске промене на телу. Због тога нису основани ревизијски наводи којима се указује на

погрешну примену материјалног права јер је понашање лекара за време операције било према правилима струке што је потврдио и судски вештак.

Правилно је другостепени суд према утврђеном интензитету и дужини трајања физичких болова и секундарног страха, као и наружености у лакој степену а водећи рачуна о значају повређених нематеријалних добара, физичког и психичког интегритета тужиље, одмерио накнаду у складу са критеријумима из члана 200. ЗОО.

Правилна је и одлука о трошковима донета на основу чланова 153, 154, 155. и 165. став 2. ЗПП.

На основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

Председник већа - судија
Звездана Лутовац,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић